

EUROOPAN
TILINTARKASTUS
TUOMIOISTUIN

FI

Puhe

Luxemburg, 8. marraskuuta 2016

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentin Klaus-Heiner Lehnen puhe

Varainhoitovuotta 2015 koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen
vuosikertomuksen esittely

Euroopan unionin neuvosto (Talous- ja rahoitusasiat)

Bryssel, 8. marraskuuta 2016

Alustava versio.

Ainoastaan puhujan esittämä toisinto on pätevä.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

Puh. (+352) 4398 47063

Puh. (+352) 4398 45410

@EUAuditorsECA

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

Arvoisa puheenjohtaja,

Arvoiset ministerit,

Olen iloinen voidessani esitellä teille tänään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen työn tulokset. Tämä on ensimmäinen Econfin-kokoukseni sen jälkeen, kun minut valittiin tilintarkastustuomioistuimen presidentiksi, ja haluaisin käyttää tämän tilaisuuden luomalla katsauksen eteen- ja taaksepäin - pohtia, miten Euroopan unionin taloushallinnon pitäisi kehittyä tulevina vuosina ja tarkastella lähimenneisyyden tapahtumia.

Uskon, että me – EU:n toimielimet – olemme jossakin määrin menettäneet kansalaistemme luottamuksen. Käytämme kansalaisten rahoja, ja luottamuksen palauttaminen tulee olemaan yksi EU:n suurista haasteista. On selvää, että uudistusta tarvitaan ja että uudistuksella on oltava vankka taloudellinen perusta. Minulle tämä tarkoittaa neljää asiaa: EU:n tilinpidon on oltava kunnossa; EU:n on varmistettava, että sen varainhoitosääntöjä noudatetaan oikein; käytetyille varoille on saatava paras mahdollinen vastine ja EU:n on taattava avoimuus ja varmuus.

Ihmiset eivät voi edes alkaa luottaa meihin, jos he eivät usko, että pidämme hyvää huolta heidän rahoistaan ja pystymme tekemään selvästi tiliä siitä, miten se tapahtuu.

Varainhoitovuotta 2015 koskevassa vuosikertomuksessamme todetaan, että EU:n tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan. Paljon on kuitenkin vielä tehtävissä. Komissio ei esimerkiksi ole laatinut kassavirtaennustetta seuraaviksi 7-10 vuodeksi. Tällainen ennuste edistäisi luottamuksen palauttamista. Komission laatima keskipitkän aikavälin maksuennuste on kuitenkin askel oikeaan suuntaan.

Toiseksi EU:n on varmistettava, että sen varainhoitosääntöjä noudatetaan oikein.

Rahavirrat nykyiseen EU:n talousarvioon ja siitä ulospäin on kirjattu oikein, mutta virheitä esiintyy edelleen liikaa siellä, missä varoja käytetään. Vuosikertomuksessamme todetaan, että arvioitu 3,8 prosentin virhetaso on suunnilleen sama kuin viime vuosina, mutta se on edelleen korkeampi kuin haluaisimme. Virheet tapahtuvat enimmäkseen jäsenvaltioissa. Erityiskertomuksesta, jonka annoimme tänä vuonna valtiontuesta koheesiopolitiikan menojen alalla, esimerkiksi ilmenee, että jäsenvaltiot havaitsevat sääntöjen rikkomisia ainoastaan viidesosan siitä määrästä, joka havaitaan tilintarkastustuomioistuimen omissa tarkastuksissa ja komission tarkastuksissa.

Komissio on pyrkinyt parantamaan riskienarviointiaan ja korjaavien toimenpiteidensä vaikutusta. Mutta myös niiden suhteen on edelleen parannettavaa. Eurooppalaisen veronmaksajan kannalta on paljon parempi, jos komissio ja jäsenvaltiot käyttävät suuremman osan varoista alusta asti oikein.

EU:n meriliikennettä koskevassa erityiskertomuksessamme tuotiin esiin paljon tuloksettomia ja kestäättömiä investointeja merisatamiin. Havaintojemme mukaan huomattavana riskinä oli, että noin 400 miljoonan euron investoinnit menisivät hukkaan. Ilmeni, että maantie- ja rautatieyhteydet satamista sisämaahan usein joko puuttuivat tai olivat riittämättömät. Tämän seurauksena julkista rahoitusta tarvitaan vastaisuudessa lisää, jotta alkuperäiset investoinnit saadaan toimimaan. Kertomuksissamme annettujen suositusten tarkoituksena on parantaa tällaisia investointeja tulevaisuudessa. Ja näiden parannusten pitäisi vakuuttaa kansalaiset.

Virheitä voidaan myös vähentää parantamalla menojärjestelmien rakennetta. Tämä koskee erityisesti maatalouden alaa, kuten monissa erityiskertomuksissamme on tuotu esiin. Ihmiset eivät voi luottaa järjestelmään, jota he eivät ymmärrä. Ja tästä onkin luontevaa siirtyä käsittelemään mainitsemaani kolmatta osa-aluetta - asianmukaista taloushallintoa.

Kansalaiset haluavat ja heillä on tarve nähdä, että EU takaa sen, että rahoille saadaan vastinetta. Sillä vaikka kaikki varat olisi kirjattu ja kaikkia sääntöjä noudatettu, ei ole takeita siitä, että EU:n rahoittamilla hankkeilla saadaan rahoille vastinetta. Ja kansalaisten on tunnettava, että EU:n tason toiminnasta saatava hyöty on suurempi.

Jos ihmiset eivät pysty arvioimaan, toimiiko järjestelmä heidän hyväkseen, emme voi odottaa, että he luottaisivat siihen.

Lopuksi todettakoon, että luottamuksen edellytyksenä on avoimuus ja varmuus. Komission on raportoitava parlamentille ja suurelle yleisölle oikeista asioista. Raportoittavat asiat on tarkistettava kunnolla ja niihin on kohdistettava riippumaton tarkastus.

EU:n toimintapolitiikkoja ja toimia koskevaan avoimuuteen, tilivelvollisuuteen ja koordinointiin kohdistuvat riskit ovat kuitenkin suurempia, jos käytetään enemmän rahoitusvälineitä, joita ei rahoiteta suoraan EU:n talousarviosta ja joita tilintarkastustuomioistuin ei tarkasta. Rahoitusvälineitä koskevassa erityiskertomuksessamme, josta annatte tänään päätelmänne, todetaan, että rahoitusvälineet eivät ole aina toimineet niin vaikuttavasti kuin olisi pitänyt. Tämä vaikuttaa suoraan Euroopan strategisten investointien rahastoon ESIRiin. Palaamme aiheeseen pian: julkaisemme kuukauden lopussa lausuntomme ESIR-rahaston voimassaoloajan pidentämisestä ja sen teknisistä parannuksista. Ensi vuonna julkaisemme erityiskertomukset pienyritysten vakuuksista ja ESIRin alaisuudessa hallinnoiduista julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyökumppanuuksista.

Varmuuden osalta voidaan todeta, että emme anna tarkastuksillamme ainoastaan riippumatonta varmuutta vaan esitämme niiden pohjalta myös EU:n taloushallintoa parantavia suosituksia. Komissio hyväksyy ja panee täytäntöön valtaosan suosituksistamme.

Jäsenvaltiot ovat yleensä kohtalaisen tietoisia antamistamme suosituksista, mutta vaihtelee huomattavasti, miten jäsenvaltiot suositusten perusteella toimivat. Tämän vuoksi näyttö kansallisten toimintapolitiikkojen ja käytäntöjen muuttumisesta on ollut vaatimatonta.

Haluaisimme työskennellä tiiviimmin kanssanne tilanteen parantamiseksi. EU:n taloushallintoa on parannettava. Jos tarkoituksenamme on luoda EU:n rahoitusjärjestelmä, jonka avulla voidaan palauttaa kansalaisten luottamus, EU:n on toteutettava oikeat uudistukset viipymättä. Ja niin on tapahduttava paitsi täällä Brysselissä myös kaikkialla unionissa.

Kiitos paljon, olen nyt valmis vastaamaan kysymyksiinne.